

Complexnummer: 525378

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Kuyper

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

525379, 525380

Woonplaats

Schiedam

Gemeente

Schiedam

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Buitenhavenweg 98 A, 3113 BE Schiedam

Complexomschrijving

Complex De Kuyper

Inleiding

DISTILLEERDERIJCOMPLEX 'De Kuyper', bestaande uit een FABRIEKSSTRAAT en KANTOORGEBOUW, gebouwd in de jaren 1910-1911 als nieuw onderkomen van het bedrijf dat van Rotterdam naar Schiedam verhuisde, naar ontwerp in Traditionalistische trant en Overgangsstijl van architect A.W. Meijneken. Het complexterrein heeft de vorm van een geknikte rechthoek en beslaat een kantoor met rechts een voormalig expeditiegebouw aan de Buitenhavenweg en links de toegangspoort met portiersloge tot de op het bedrijfsterrein gelegen fabrieksstraat. Aan weerszijden van de fabrieksstraat zijn in gesloten straatwanden onder meer distilleerderij, bottelarij, kuiperij en opslagruimten gesitueerd.

Uiterst rechts aan de Buitenhavenweg heeft naast het expeditiegebouw een silo gestaan voor de opslag van boekweitdoppen, gebruikt om de flessen in de kisten te beschermen bij vervoer. In 1982 is deze silo gesloopt en is vervangende nieuwbouw gepleegd met een voorgevel in vergelijkbare trant, waarbij de oorspronkelijke plint en gevelijst hergebruikt zijn. Het grote opslaggebouw is met uitzondering van de gevel aan de fabrieksstraat volledig vernieuwd. In de loop der jaren is het complex gewijzigd door uitbreiding en interne doorbraken. De hoofdopzet, een groot deel van de bouwkundige hoofdstructuur en de geveldetailering is echter voor een groot deel in authentieke staat bewaard gebleven.

Omschrijving

Het complex bestaat uit een kantoor met expeditiegebouw, entree van de fabrieksstraat en een ontvangstgebouw voor grond- en brandstoffen aan de Buitenhavenweg, en een geknikte fabrieksstraat die aan beide zijden geflankeerd wordt door gesloten straatwanden waaraan de bedrijfsgebouwen zijn gesitueerd. Alle gebouwen zijn boven een natuurstenen rustica plint opgetrokken in rode en gele baksteen in kruisverband. Vensters en deuropeningen zijn met segmentbogen afgesloten en hebben hardstenen aanzetstenen, lateien en lekdorpels. De gevelopeningen zijn opgenomen in spaarvelden gemetseld in rode baksteen, geflankeerd door lisenen in gele baksteen, die aan de bovenzijde met in gele baksteen gemetselde trapfriezen worden afgesloten. De gebouwen zijn voorzien van hardsteen daklijsten.

Waardering

Het distilleerderijcomplex De Kuyper is van algemeen belang wegens architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een overwegend in Overgangsstijl gebouwde moderne distilleerderij voor de productie van jenever uit het begin van de twintigste eeuw, waarbij de diverse functionele onderdelen duidelijk van elkaar te onderscheiden maar samenhangend zijn gegroepeerd aan een fabrieksstraat. Het complex is goed herkenbaar bewaard gebleven. Het complex heeft beeldbepalende waarde vanwege het opvallende gevelfront en de kenmerkende fabrieksstraat aan de Buitenhavenweg.

Monumentnummer*: 525379

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 juni 2002
Kadaster deel/nr: 82919/148

Monumentnaam**

De Kuyper

Complexnummer

525378

Complexnaam

De Kuyper

Woonplaats*

Schiedam

Gemeente*

Schiedam

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Buitenhavenweg

Nr*

98

Toev.*

A

Postcode*

3113 BE

Woonplaats*

Schiedam

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Schiedam

Sectie*

L

Kad. object*

Schiedam

L

Appartement

Grondperceel

4101

4229

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

BEDRIJFSRUIMTEN aaneengesloten gesitueerd aan weerszijden van een geknikt verlopende FABRIEKSSTRAAT, onderdeel van distilleerderijcomplex De Kuyper uit 1910-1911.

Omschrijving

De fabrieksstraat wordt aan de Buitenhavenweg afgesloten door een vernieuwd hekwerk en een oorspronkelijke portiersloge. Aan de noordzijde van de fabrieksstraat bevinden zich vier werkplaatsen met puntgevels en zadeldaken met de nokas haaks op de straat, vervolgens een eenlaags plat afgedekt volume (voormalig fustengebouwde) en een hoog volume (voormalig ketelhuis) onder een zadeldak, en tenslotte een langwerpige tweelaags plat afgedekt volume, de voormalige kuiperij. De bedrijfsgebouwen zuidoostelijk van de straat bevinden zich direct achter het kantoor en de naastgelegen werkplaats. De zijgevel met zijentree van het kantoor, de langsggevel van de bottelarij en het laboratorium, een volume onder zadeldak en een volume met vier evenwijdig aan de straat verlopende sheddaken. Daarachter het pakhuis waarvan alleen de gevel aan de fabrieksstraat nog oorspronkelijk is. De gevels van de bedrijfsgebouwen zijn gemetseld in rode en gele baksteen, geled door lisenen en spaarvelden met

trapfriezen, ingedeeld met enkele en dubbele houten openslaande deuren en samengestelde meerruits vensters en segmentboogvormige bovenlichten. De kopgevel wordt vrijwel geheel ingenomen door een spaarvlak met trapvormig fries waarin een groot venster met segmentboog opgebouwd uit zes vensterdelen. Aan weerszijden van deze vensterpartij zijn langwerpige vensters aangebracht. In de vier werkplaatsen links van de straat, nog altijd in gebruik als distilleerderij, zijn de originele ijzeren V-spanten aanwezig en staat nog een tweeling-ketel. In de bottelarij is de hoofdstructuur met betonkolommen en daken nog aanwezig, evenals in de kuiperij. Aan de gevel van het ketelhuis bevindt zich een ronde ijzeren klok met een gekorniste concave kast opgehangen aan een smeedijzeren geheng. In het interieur van het ketelhuis zijn de wanden bekleed met de oorspronkelijke, witgeglazuurde tegels met groene bovenrand.

Waardering:

Bedrijfsruimten en fabrieksstraat van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het distilleerderijcomplex De Kuyper.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Fabrieksstraat

Monumentnummer*: 525380

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 juni 2002
Kadaster deel/nr: 82920/45

Monumentnaam**

De Kuyper

Complexnummer

525378

Complexnaam

De Kuyper

Woonplaats*

Schiedam

Gemeente*

Schiedam

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Buitenhavenweg

Nr*

98

Toev.*

Postcode*

3113 BE

Woonplaats*

Schiedam

Situering

Locatie

Buitenhavenweg

98

A

3113 BE

Schiedam

Kadastrale gemeente*

Schiedam

Sectie*

L

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

4101

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

KANTOORGEBOUW met rechts aangebouwd voormalig EXPEDITIEGEBOUW behorende bij het distilleerderijcomplex De Kuyper uit 1910-1911.

Omschrijving

Het kantoorgebouw met rechts aangebouwd expeditiegebouw is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond boven een rustica plint in rood en geel metselwerk in kruisverband. Het pand telt twee bouwlagen onder een plat dak, dat boven de voorgevel is voorzien van opgemetselde hoekpenanten. In de bredere rechter hoekpenant is een tegeltableau met het bouwjaar 1911 aangebracht. De voorgevel heeft in beide bouwlagen twee vensterstroken van drie vensters met daartussen een enkel venster en geheel rechts een enkel venster. De drie driedelige schuiframen bevatten schuiframen met glas-in-lood bovenlichten. De vensters van de verdieping zijn getoogd. Aan weerszijden van het middelste venster op de verdieping bevinden zich smalle rondboog blindnissen. In de tweede bouwlaag zijn onder de middelste vensters van de vensterstroken hardstenen gevelornamenten aangebracht. De gevel wordt afgesloten met een overstekende houten geprofileerde bakgoot op gootklossen. De hoofdentree bevindt zich in de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevel van het voormalige expeditiegebouw rechts van het kantoor. Een zijentree is gesitueerd in de noordwestelijke zijgevel aan de fabrieksstraat. Ter weerszijden van de zijentree een breed en een smal venster met segmentboog. Op de etage drie vensters. Het expeditiegebouw rechts heeft een zadeldak waarvan de nokas haaks op de Buitenhavenweg georiënteerd is. De topgevel is aan de onderzijde met de belendende gevels verbonden door middel van gemetseld 'traliewerk' en is symmetrisch ingedeeld met in het midden een grote inrijpoort met rondboog bovenlicht met roedeverdeling. Links in de gevel de entree van het kantoor, met fraaie houten eenruits paneeldeur voorzien van siersmeedwerk. De entree is geplaatst in een getrap spaarveld en wordt bekroond met een cartouche waarop een anker, een van de symbolen van De Kuyper. Rechts in de gevel een getoogd venster.

In het interieur zijn onder meer van belang de originele betimmeringen en trap. De entree aan de Buitenhavenweg geeft toegang tot een portaal met een loket naar het kantoor links. Door een centraal vierkant ingedeeld dakraam treedt daglicht binnen. De gang is bedekt met vloertegels met plantmotieven. Via dubbele klapdeuren met ramen en sober maar sierlijk glooiend lijnverloop, geeft de hal rechts toegang tot de toiletten en links enerzijds tot deuren die naar de achter het kantoor gelegen administratie en laboratoria leiden. Boven deze paneeldeuren zijn achttienruits glas-in-loodvensters in de wand geplaatst. Links van de gang bevinden zich wederom loketten naar het kantoor waar eertijds loon aan de werknemers werd uitbetaald. Deze loketten hebben houten kozijnen en een geslepen glaspaneel met het anker en de naam van het bedrijf. Via een tweede dubbele glazen klapdeur met erboven siersnijwerk en een nieuw geslepen venster, loopt de gang met een knik verder naar de entree aan de fabriekstraat. In dit deel geeft een houten spiltrap met bewerkt houten leuning toegang tot de geheel verbouwde kantoornruimte op de etage. Tegenover de trap bevindt zich het directeurskantoor, in vrijwel originele staat. De rechthoekige kamer heeft een half open houten balkenlaag, met moerbalken die in de muren eindigen met sleutelstukken met leeuwenkoppen. Verder een gekorniste plafondlijst, houten paneellambrisering en deurkozijnen met hoofdstellen. In de bovenlichten van de schuifvensters in de voorgevel glas-in-lood voorzien van cartouches met de symbolen van De Kuyper: anker, hart en de fles Geneva. Aan weerszijden van de kozijnen zijn houten pilasters aangebracht. Onder de vensters bevinden zich verwarmingskasten.

Waardering

Kantoorgebouw met expeditiegebouw van algemeen belang wegens cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel onderdeel van het distilleerderijcomplex De Kuyper. Tevens van belang vanwege het goed bewaarde interieur.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Kantoorgebouw